

İçindekiler

Önsöz

İhtâr-ı Mahsus

181	Rehâvi Murabba Beste - Buhurîzâde İtrî Efendi	Berrî İsmail
182	Rehâvi Murabba Beste - Tanbûrî Corci	Muhammed
183	Rehâvi Ağır Semâî - Hâfız Post	
	Rehâvi Yürük Semâî - Buhurîzâde İtrî Efendi	
184	Rehâvi Şarkı - Dede Efendi	Düzel
	Rehâvi Şarkı - Nûman Ağa	Düzel
	Rehâvi Şarkı - İstavri Usta	Aksak
185	Râst Kâr (Şevknâme) - Hoca Abdülkadir Merâgî	Habîb
186	Râst Kâr - Hoca Abdülkadir Merâgî	Düzel
187	Râst Kâr (Haydarnâme) - Hoca Abdülkadir Merâgî	Düzel
188	Râst Nakş - Hoca Abdülkadir Merâgî	Habîb
189	Râst Kâr (Kâr-ı muhteşem) - Hoca Abdülkadir Merâgî	Berrî İsmail
190	Râst Nakş - Hoca Abdülkadir Merâgî	Düzel
191	Râst Kâr-ı nev - Dede Efendi	Düzel
192	Râst Kâr (Kâr-ı müsterek) - Dede Efendi ve Mahmud Efendi	Habîb
193	Râst Kâr (Kâr-ı nâtık) - Mechûl	Yürük Semâî
194	Râst Nakş - Hoca Abdülkadir Merâgî	Fer
195-196-197	Râst Kâr-ı nâtık - Mechûl	Düzel
198	Râst Murabba Beste - Tanbûrî Nûman Ağa	Kemel
199	Râst Yürük Semâî - Hoca Abdülkadir Merâgî	
200	Râst Murabba Beste - Zaharya	Ağır Çember
201	Râst Murabba Beste - Tab'î Mustafa Efendi	Habîb
202	Râst Nakş - Acemler	Deşirî Reis
	Râst Ağır Semâî - Taşcı Recep	Aksak
203	Râst Nakş Yürük Semâî - Şeydâ Hafız	
204	Râst Murabba Beste - Dilhayat Kalfa	Habîb
205	Râst Nakş Yürük Semâî - Mechûl	
206	Râst Ağır Semâî - Abdülkadir Merâgî	
207	Râst Yürük Semâî - Hâfız Post	
208	Râst Ağır Semâî - Mechûl	
209	Râst Nakş - Hoca Abdülkadir Merâgî	Berrî İsmail
210	Sâz-kâr Murabba Beste - İlya	Kemel
211	Sâz-kâr Murabba Beste - Tab'î	Zorak
212	Sâz-kâr Ağır Semâî - İlya	
213	Sâz-kâr Yürük Semâî - İlya	
214	Nikrîz Murabba Beste - Yusuf Çelebi	İsmail
215	Nikrîz Murabba Beste - Hâfız Rifad Çelebi	Habîb
216	Nikrîz Ağır Semâî - Osman Ağa	
217	Nikrîz Nakş Yürük Semâî - Kassamzâde	
218	Nikrîz Nakş Ağır Semâî - Hoca Abdülkadir Merâgî	30/10/7 Semâî
219	Nihâvend Murabba Beste - Bolâhenk Nûri Bey	Ağır Çember
220	Nihâvend Murabba Beste - Bolâhenk Nûri Bey	Habîb
221	Nihâvend Ağır Semâî - Bolâhenk Nûri Bey	
222	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	

223	Râst Maye Murabba Beste - Dede Efendi	Ağır Şamber
224	Râst Maye Murabba Beste - III. Sultan Selim	Hafif
225	Râst Maye Ağır Semâî - Dede Efendi	Seyyid Semâî
226	Râst Maye Yürük Semâî - Dede Efendi	
227	Nıkrız Murabba Beste - Buhurizâde İtrî Efendi	Muhammed
228	Nıkrız Murabba Beste - Haham	Zincir
229	Nıkrız Yürük Semâî - Kadri Ağa	
230	Nıkrız Şarkı - Tanburi Mustafa	Aksak
231	Nihâvend Murabba Beste - Hacı Faik Bey	Zincir
232	Nihâvend Murabba Beste - Sermüezzîn Rifat Bey	Hafif
233	Nihâvend Ağır Semâî - Hacı Faik Bey	
234	Nihâvend Yürük Semâî - Sermüezzîn Rifat Bey	
235	Nihâvend Murabba Beste - Hacı Arif Bey	Şamber
236	Nihâvend Yürük Semâî - Tanbûrî Ali Efendi	
237	Nihâvend Kâr - Hacı Faik Bey	Hafif
238	Nihâvend Yürük Semâî - Acemler	Yürük Semâî
239	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
240	Mâhûr Murabba Beste - Dilhayat Kalfa	Davri Kalem
241	Mâhûr Nakş Ağır Semâî - Buhurizâde İtrî Efendi	
242	Mâhûr Ağır Semâî - Eyyûbî Bekir Ağa	
243	Mâhûr Murabba Beste - Eyyûbî Bekir Ağa	- Davri - Muhammed
244	Mâhûr Yürük Semâî - Eyyûbî Bekir Ağa	
245	Mâhûr Murabba Beste - Musahib Ahmed Ağa	Muhammed
246	Mâhûr Ağır Semâî - Mechûl	
247	Mâhûr Yürük Semâî - Dellâlzâde İsmail	
248	Mâhûr Murabba Beste - Tosunzâde	Beretzen
249	Mâhûr Yürük Semâî - Eyyûbî Bekir Ağa	
250	Mâhûr Murabba Beste - Ahmed Efendi	Ağır Şamber
251	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
252	Mâhûr Şarkı - III. Sultan Selim	Davri Kalem
253	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
254	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
255	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
256	Mâhûr Şarkı - Dede Efendi	Aksak
257	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
258	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
259	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
260	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
261	Hey'et tarafından eser tahsis edilmemiş.	
262	Mâhûr Şarkı - Şakir Ağa	Davri Kalem
263	Mâhûr Şarkı - II. Mahmûd	Aksak

Önsöz

Kuruluşundan bu yana Darülelhan'da Alaturka Mûsikî Tasnif ve Tesbit Hey'eti mevcûd idi. 1924 yılında başlayan "Darülelhan Külliyyatı" yayınları, 1926'da lâv edilen Darülelhan'ın yerini alan İstanbul Konservatuarı devam ettirdi. Bu hey'ette başkan olarak Rauf Yekta Bey (1871-1935) azâ olarak Zekâî Dedezâde Hafız Ahmed Efendi (Irsöy)(1869-1943), İsmail Haklı Bey (1866-1927) ve Udi Ali Rifat Bey (Çağatay) (1867-1935) gibi değerli san'atkârlar hizmet vermişlerdir. Bunların arasında (Zekâî Dede Efendi'nin kendileri Hammâmizâde İsmail Dede Efendi'nin gözde talebesi idi) oğlu Hafız Ahmed Efendi'nin geniş bilgileri çok önemli yer almıştır. Seneler boyu, bir eserin icrâsında tereddüte düşüldüğünde, bu notalara baş vurulmuştur.

Bu külliyyâtın birinci ile yüz yirminci fasikülleri "Darülelhan Külliyyâtı" adı altında, tamamen eski Türkçe olarak; yüz yirmi birinci ile yüz sekseninci fasikülleri de "İstanbul Konservatuarı Neşriyatı - Türk Musikisinin Klasikleri" adı altında yayınlanmıştır.

Mevzû ile alâkalı kimseler tarafından mevcûdiyeti bilinen ve aynı hey'et tarafından hazırlanıp tetkik edilen yüz seksen bir ile iki yüz altmış üçüncü fasiküller yayınlanmamış, şu veya bu şekilde elde edilen ve sayısı çok az olan kopyalar şahsi koleksiyonlarda kalmıştır. Fotokopinin olmadığı bu devirlerde, "kopya"nın nasıl yapılabileceğini tahmin etmek zor bir mes'ele değildir. Ekli notalar, güfteler ve mâlûmat orijinalinin aynısı olup, notalar "tıpkı basım", güfte ve notlar bilgisayarda yazılıp arz edilmiştir.

Külliyyât'taki eserlerin pek çoğunun notaları müzisyenlerimize ve alakâhlara ilk defa arz ediliyor. Bilinen eserlerdeki nota farklılıkları ise icracılar için farklı kaynak olma özelliği taşıyacaktır. Bu eserlerin icrâsı bizler için en büyük mükâfat olacaktır; ilâveten inanıyoruz ki, bu basımla Türk Mûsikisinin bu nadide eserleri kaybolmaktan, unutulmaktan kurtulacaklardır.

Bu yayın ile uzun seneler zincir altında kalmış olan yektâ bir san'at kaynağını azâd edebilmenin huzûru içindeyiz.

SEMA VAKFI
İstanbul, Mayıs 1995

Bu Külliyyât'ta:

9 Kâr, 24 Beste, 33 Semâî, 8 Şarkı nev'inden müteşekkil 74 eser mevcuttur.
222, 239, 251, 253, 254, 255, 257, 258, 259, 260 ve 261 numaralara eser konmamıştır.

İhtar-ı Mahsus

Darülelhan; müessesesi esatize-i islaftan yadigar kalan asâr-ı nefisenin ziyandan muhafazası maksadiyle bu eserlerin notalarını bir sureti sahihada ve neşre mübaşeret ediyor. Darülelhandaki müteşekkil salaahiyettar bir heyet-i ilmiye tarafından kemali dikkat ve itina ile yazılan bu notalarda ittihaz edilen tarzı tahrir hakkında biraz izahat itasına lüzum görüyoruz.

Türk musikisi makamlarının anaasâr-ı asliyesi hükmünde olan bir takım eb'adî lahniye vardır ki bunların bir sureti katiyede tesbiti için garp musikisinde müstamel yalnız bir (diyez) ile bir (bemol) işaretlerinin kifayet edemeyeceği şark ve garp esatizesince müsellemdir. Bu kifayetsizliği nazarı dikkate alan heyet-i ilmiye mebsuu anı eb'adî lahniyenin her birini ayrı ayrı gösterebilecek mütenevvi işaretler ittihazını mevkîi tezekkürü koymuş ve bu müzakere neticesinde müessesemiz tarafından neşr edilecek notalarda icabına göre (diyez) ve (bemol) işaretlerinden berveçhi atı dörder nevinin ittihaz ve istimalini tahtı karara almıştır.

	1	2	3	4
(diyez) işaretleri	:	♯	♯	♯
(bemol) işaretleri	:	♭	♭	♭

- 1 nolu (diyez) evvelinde bulunduğu notayı 524288/531441 kesriyle gösterilen (erha) buudu nisbetinde tizleştirir.
- 2 nolu (diyez) evvelinde bulunduğu notayı 243/256 kesriyle gösterilen (bakıye) buudu nisbetinde tizleştirir.
- 3 nolu (diyez) evvelinde bulunduğu notayı 2048/2187 kesriyle gösterilen (küçük mücennep) buudu nisbetinde tizleştirir.
- 4 nolu (diyez) evvelinde bulunduğu notayı 59049/65526 kesriyle gösterilen (büyük mücennep) buudu nisbetinde tizleştirir.
- 1 nolu (bemol) evvelinde bulunduğu notayı salifülzikir (erha) buudu nisbetinde pestleştirir.
- 2 nolu (bemol) evvelinde bulunduğu notayı nisbeti takriben 24/25 kesriyle gösterilen buud nisbetinde pestleştirir.
- 3 nolu (bemol) evvelinde bulunduğu notayı 243/256 kesriyle gösterilen (bakıye) buudu nisbetinde pestleştirir.
- 4 nolu (bemol) evvelinde bulunduğu notayı 2048/2187 kesriyle gösterilen (küçük mücennep) nisbetinde pestleştirir.

(Piyano) gibi sabit perdeli garp alati musikisiyesinde bu tarzda muharrer notalar çalmamak istenildiği vakit baladaki (1) numarada (diyez) işareti hiç nazarı itibara alınmayarak bu işareti takip eden notalar hâli-i tâbiide imiş gibi icra edilecektir. Mütebaki üç nevi (diyez) ile dört nevi (bemol) işaretlerine gelince bunlara alalade (♯) ve (♭) işaretleri nazariyle bakılacak ve mevzuu bahis olan alafranga alattında (diyez) ile (bemol) yökdigerinin aynı olduğundan notalarında da bu işaretlerin hangi nevi görülmüşse görülsün bittabi aynı (diyez) ve (bemol) e başlacaktır.

Bir de Türk musikisine mahsus olan muhammes, hafif, devri kebir, ... çember ilahi gibi büyük ika'larla bestelenmiş asarın şimdiye kadar 4/4 hesabı ile notaya alınarak heyeti umumiyesi bir cüz'î tam teşkil eden ikaatî musikimizin her dört darbında bir batuta çizgisi ile muhtelif aksama ayrılması ve bu sakim tarzı tahririn icabatından olarak her ikaanın temelleri hükmünde bulunan (kavi) ve (zaif) darbalarının mevkileri değişerek o ikaa mahsus vezin ve ahengin bîküllîye teşviş edilmesi suretiyle devam edegelen yanlışın tashihi (Darülelhan) heyeti ilmiyesince arzu edilmiş ve binaenaleyh bu gibi asarın evveline konulmakta olan 4/4 rakamları yerine her eserin bestelendiği ikaanın miktar darbını ve bu darbaların (buhuru sülûse) denilen (hafifi evvel, hafifi sani, sakil) darblarından hangisine mensup olduğunu gösteren rakamlar konulmuştur; mesela (6) darbdan teşekkül eden (Semâî) ikaa (hafifi evvel) buhrundan olduğu vakit 6/8, hafifi saniden ise 6/4, sakilden olduğu takdirde dahi 6/2 hesabıyla yazılacak ve ancak ikaanın bittiği yerde batuta çizgisi çekilecektir.

Büyük ikaa eserlerimizin berveçhi maruz 4/4 hesabıyla batutalara ayrılması usulü sakiminden vaz geçilmesinden dolayı notalarımızın tarzı kıraat ve icrasınca bir güne müşkilatı mucip olmamak üzere Avrupalılarca dahi kullamlan (Amudî dört) noktadan ibaret fasılalarla ikaalarımızın arizi kıamtlara ayrılması münasip görülmüş ve bu kısımlarda dahi (diyez) ve (bemol) işaretlerinin batutalara derece hüküm ve şumulü hakkındaki kavaidi malumenin kemafissabık mer'iyeti esasî muhafaza edilmiştir.